

“Pot gebruikt het voetbal als decor om een verhaal te vertellen dat we in Nederland al heel lang kennen. Dat van de Titaantjes namelijk, de aardige jongens van Nescio. Ik vind *Vak 127* overigens wel veel leuker dan Titaantjes (...) *Vak 127* is geschreven in de snelle taal van het opgefokte supportersvak. De humor is ook de humor van de lads van de voetbaltribune. Rauw, seksistisch en genadeloos, maar daarom niet minder leuk.”

– Bert Wagendorp, **de Volkskrant**

“*Vak 127* gaat over de liefde voor een voetbalclub (Ajax) en de vriendschap tussen (grote) jongens die daarmee gepaard gaat. Het is helder opgeschreven, voor échte supporters van elke club aangenaam herkenbaar [...] Ik vlucht in *Vak 127*, waarin de liefde voor de voetbalclub prachtig en krachtig wordt beleefd.”

– Hugo Borst, **Algemeen Dagblad**

“De leukste roman over voetbal sinds Nick Hornby’s *Fever Pitch*.”

– **Kluun**

“... vermakelijk én verhelderend om te lezen.”

–Arthur van den Boogaard, **Het Parool**

“Prachtig boek. Ik heb het gevréten.”

– Marcel Rözer, sportjournalist, **Goedemorgen Nederland**

“Menno Pot beschrijft in *Vak 127* prachtig hoe Daan en zijn drie vrienden het seizoen 2004/2005 beleven (...) Feilloos beschrijft Pot de sfeer die heerst onder echte, *Amsterdamse* Ajax-supporters. (...) Hilarische intermez-zo’s: de Top 10 van Ergste Nederlagen, de Slechtste Ajax-opstelling Ooit en de MSN-conversatie tijdens de Champions League-loting.” (Cijfer: 8)

– Remco Regterschot, **Sportweek**

“Hij schetst een overtuigend beeld van de biotoop waarin de doorsnee Ajax-fan zich ophoudt, van de kameraadschap, de melige humor en de clubliefde die voor alles gaat.”

– ‘Boek van de Dag’, **Noord-Hollands Dagblad**

“En ja, u kunt weer de gang maken naar de boekwinkel. Vanaf vandaag ligt daar namelijk de debuutroman van Menno Pot, *Vak 127*, die belangrijke thema's uit het Leven van de Man aansnijdt. Wij noemen: de onvoorwaardelijke liefde voor een voetbalclub en levenslange vriendschappen. het boek, geschreven in een vlotte, aanstekelijke stijl, draait om vier personages die elkaar wekelijks treffen op de Ajax-tribune en deze ontmoetingen vormen de basis voor hun vriendschap. Ook al is voetbal de rode draad, het boek gaat over meer dan dat: we ontkomen blijkbaar niet aan een volwassen leven, maar eigenlijk worden we toch het gelukkigst van onbekommerd loltrappen met onze vrienden. En waarom doen we dat dan niet?”

– Marvin Jacobs, **Nieuwe Revu**

“Een zeldzaam boek in zijn soort, waarin de onvoorwaardelijke clubliefde en de ontsnapping aan het dagelijkse leven twee belangrijke pijlers zijn. [...] Pot heeft er gewoon een prachtroman over geschreven.”

– Hans Janssen, **De Ajacied**

“In zijn sprankelende, semi-fictieve supportersroman *Vak 127* blijkt Ajax een reddingsboei voor vier volwassen F-siders.”

– Supportersblad **Ajax Life**

Voor meer informatie:

WWW.MENNOPOT.COM

MENNO POT

Vak 127

Uitgeverij Carrera, Amsterdam 2014

© 2014 Menno Pot en Uitgeverij Carrera, Amsterdam
Omslagontwerp Riesenkind
Foto voorplat: Geert Snoeijer
Auteursfoto Geert Snoeijer
Typografie Mat-zet bv, Soest

ISBN 978 90 488 2082 5
NUR 301

www.uitgeverijcarrera.nl

Carrera is een imprint van Dutch Media Books bv.

You're the outcast
You're the underclass
But you don't care
Because you're living fast

(Oasis - 'Bring It On Down', 1994)

Panathinaikos thuis

Het is drukkend warm voor de deur van SoccerWorld, het café bij de hoofdingang van de Amsterdam ArenA. Het stadion staat als een imposante betonnen snelkookpan achter ons en werpt een verkoelende schaduw over het kleine terras. Het is augustus, bijna dertig graden, vrijwel windstil. De vlaggen op het terrein hangen lusteloos langs de masten naar beneden. Het is nog rustig. Vanavond begint het Amsterdam Tournament. Ajax – Panathinaikos. Er staat niets op het spel, maar dat dondert niet.

‘Goedemiddag, dames.’

‘Hèhè. Lekker op tijd weer.’

Daar zullen we Neus hebben, wat betekent dat het gedaan is met de rust. Waar we ook afspreken, hij is altijd de laatste die zich bij de groep voegt. Minimaal een kwartier later dan de rest. Hij schuift de toppen van zijn wijsvingers achter zijn oren en laat, bij wijze van begroeting, zijn glanzende Rayban-zonnebril een paar keer op en neer hupsen op zijn neus. Hij heeft, zoals we van hem gewend zijn, trefzeker het verkeerde model uitgezocht. Laat dat maar aan Neus over: zet hem voor een enorm rek stijlvolle zonnebrillen, T-shirts of gympen en hij haalt de foutste er feilloos uit. Hij is thuis, in Amsterdam, bruiner geworden dan ik in drie weken op het strand van de Algarve.

Neus legt zijn linkerhand op mijn schouder en leunt zwaar op me om zijn evenwicht te bewaren, terwijl hij

zijn rechterbeen van achteren over de rugleuning van de aluminium stoel zwaait die we voor hem hebben vrijgehouden. Zijn eerste biertje staat al klaar. Toen hij op station Bijlmer uit de Geinlijn stapte, had hij alvast een sms'je vooruitgestuurd: 'Ik ben er. Zet er maar vast een-tje neer.'

We schudden elkaars handen. De zomerstop was weer een martelgang. Aan het eind van een voetbalseizoen snak je als supporter bijna even hevig naar de zomervakantie als de spelers. De eerste weken van de zomerstop voelt het op zondag alsof je vrij hebt. Alsof je een snipperdag van je eigen club hebt gekregen. Maar dat gevoel houdt niet lang aan: voor je het weet, zuig je de eerste transfervnieuw-tjes gulzig naar binnen en tel je hoeveel dagen je nog scheiden van de eerste training, de eerste oefenpotjes tegen amateurclubs in de provincie, de vriendschappelijke wedstrijden in Engeland, het Amsterdam Tournament en natuurlijk het begin van de competitie. Dan gaat het eindelijk weer om de knikkers en ontwaakt de mafketel die in je schuilt uit zijn zomer-slaap.

'Het spreekt de mensen toch niet zo aan hè, Penalty-naaikous,' zegt Neus, met een korte hoofdknik in de richting van de ArenA Boulevard, waar inderdaad nauwelijks volk loopt.

'Vijftienduizend man, meer gaat het niet worden,' zeg ik. 'Ik vind het prima. Dan zit het vak niet te vol. Kunnen we rustig wennen.'

'Je bent lekker bruin geworden trouwens, Neus,' zegt J.J., terwijl hij zich geeuwend uitrekt.

'En dat gewoon op Blijburg en in het goeie ouwe Vondelpark. Kun je nagaan. Meijer, ouwe pik: ook een goeie vakantie gehad?'

'Lekker. Lekker.'

'Zijn jullie eigenlijk nog oefenwedstrijden in boerendorpen wezen kijken?' vraag ik.

‘Ik niet, maar zij wel,’ zegt Meijer. Hij knikt in de richting van Neus en J.J. ‘Zuiderzeevogels en nog iets, toch?’

‘Zuidvogels,’ corrigeert J.J. ‘Ja, daar zijn we naar toe geweest. En ook naar DOS ’19. Dat was ergens in Overijssel, geloof ik. Daar schopte Anastasiou er nota bene vijf in.’

‘Nu nog tegen echte tegenstanders.’

‘Het was wel lachen hoor, daar in Nederkamp, of hoe het ook heette,’ zegt Neus.

‘Dénekamp, Neus.’

‘Paar gezellige kroegen gevonden. Aardige mensen. Uiteindelijk hebben we de laatste bus richting de bewoonde wereld gemist en toen zijn we bij een of andere griet blijven slapen die we waren tegengekomen. Niks gebeurd verder. Alleen maar pitten. Op de bank in de voorkamer. Komt de volgende ochtend ineens haar moeder de trap aflopen. In haar nachtpon. Bleek dat die griet nog bij haar ouders woonde. Wisten wij veel. Dat had ze niet verteld toen ze ons mee naar huis nam. Ik schrok me de tering.’

‘En die moeder ook,’ zegt J.J.

‘Die ook, ja. ’s Nachts dacht ik nog: wat een ouderwetse inrichting. Het lijkt het huis van mijn oma wel. Maar goed, we kregen wel koffie en broodjes.’

‘Hoe was het in Portugal, Daan? Nog bedankt voor je e-mails, trouwens. Kon er weer geen ansichtkaart van af?’

‘Het was te gek. Het is hier trouwens heter dan daar. Ik neem binnenkort de foto’s mee. Die moeten nog ontwikkeld worden.’

‘Ontwikkelen?’ vraagt Meijer. ‘Heb je nou nog steeds geen digitale camera?’

We zijn compleet. J.J., Neus, Meijer en ik. We hebben elkaar tijdens de zomervakantie nauwelijks gesproken, maar nu we weer samen zijn, neemt iedereen soepeltjes

zijn natuurlijke positie in de groep in. Neus is ons ongeleide projectiel. Altijd luidruchtig en druk. Hij kan geen seconde stilzitten.

Aan weerszijden van hem demonstreren Meijer en J.J. dat je op twee verschillende manieren rust kunt uitstralen. Meijer zit op het puntje van zijn stoel, iets ineengedoken, zijn benen bij elkaar. Hij oogt kleiner dan hij is. Meijer is bescheiden, nooit nadrukkelijk aanwezig, maar vooral ook onverstoort. Zijn lichaamshouding contrasteert scherp met de aangeboren zwier van J.J., die wel drie keer zoveel ruimte lijkt in te nemen, zelfverzekerd en breeduit op zijn stoel hangend, zijn lange, dunne benen onder ons tafeltje gestoken, de knopen van zijn bloes losgeknoopt, een levenslustige blik in zijn priemende, blauwe ogen.

We hebben allemaal uitgekeken naar het moment waarop we weer samen zouden komen, na een eindeloos lange zomer zonder voetbal. Of liever gezegd: zonder Ajax. Het Europees Kampioenschap was wel op televisie, maar het blijft behelpen met wedstrijden van het Nederlands elftal. Het is niet hetzelfde als de club die je in je hart draagt en symbool staat voor de eer van je stad. Om het Nederlands elftal geven we geen moer. Het is leuk bij wijze van afleiding, en als je zo'n toernooi gaat volgen kom je wel in de stemming, maar het blijft folkloristisch vermaak voor boeren. Methadon. Een slap substituuut voor de heroïne die Ajax heet.

Zonder Ajax was onze vriendschap misschien wel zo'n bloedeloze, zogenaamd volwassen zeikvriendschap geworden. Dan waren we zo'n kwartet dooie malloten geworden dat eens per twee of drie maanden *for old times' sake* een avond uitgelaten gaat zitten doen in een tapasrestaurant voor vroegtijdig ingeslapen dertigers, na twintig keer over en weer mailen en door de agenda's bladeren om een datum te vinden waarop iedereen, tus-

sen allerlei belangrijker zaken door, een paar uurtjes voor zijn oude maten kon vrijmaken.

Aan tafel zouden we vervolgens tegen elkaar zeggen dat we dit ‘eigenlijk vaker zouden moeten doen’ en we zouden het er roerend over eens zijn dat we elkaar ‘te weinig zien’. Maar gelukkig ‘weten we dat het goed zit’ en dat we elke keer weer ‘verder kunnen gaan waar we gebleven waren’, ook al was het vorige avondje samen inmiddels een half jaar geleden.

De kanker met dat soort schijnvriendschappen. Triest, zielig dertigersgelul is het. Wij zien elkaar als Ajax speelt. Dan bestaan er geen afspraken of verplichtingen. Geen banen of agenda’s. Dan kan de hele wereld om je heen doodvallen en gá je gewoon, of je schoonmoeder nou een theekransje organiseert, haar verjaardag viert of voor mijn part de pijp uit is. Ajax is onvoorwaardelijk. Onze vriendschap daardoor ook.

J.J. ken ik al sinds de kleuterschool. We zaten samen bij de welpjes, gingen samen naar school en waren tien jaar toen we voor het eerst samen een Ajax-wedstrijd bijwoonden. Onder de zogenaamd volwassen begeleiding van mijn oom Hans, die ouwe zuipschuit – hoe zou het trouwens met hem zijn? Laatst hebben we voor de gein eens uitgerekend hoeveel Ajax-wedstrijden we samen gezien hebben. We kwamen tot een kleine zeshonderd, duels van het tweede elftal en de jeugd niet meegerekend.

Vooraf op het vwo waren J.J. en ik zo ongeveer broers: samen sterke drank naar binnen smokkelen op schoolfeesten, samen achter de meiden aan, voor het eerst bloven achter de fietsenstalling, naar uitwedstrijden van Ajax gaan zonder het aan je ouders te vertellen en natuurlijk een beetje sensatie zoeken: matten, fokken met de politie. Kortom, de dingen die elke jongen doet. J.J. en ik beleefden alles samen. Op school was ik brutaler,

maar hij ijveriger. Altijd goede cijfers.

Als zestienjarige pikkies brachten we ooit een nacht door in een politiecel in Enschede. Opgepakt na Twente – Ajax, in 1991, in het oude Diekman-stadion. Tegen het einde van de wedstrijd zagen we hoe de harde kern van Twente uit vak P naar buiten rende. Bij ons in het uitvak begon iedereen elkaar op te stoken: ze zouden omlopen en ons opwachten. We moesten ons opmaken voor een confrontatie. J.J. trok resoluut een verweerde, rotte plank los van de houten banken in het uitvak.

Na de wedstrijd verlieten we het vak, maar een Twents volksleger was nergens te bekennen. Er stond alleen een peloton ME'ers, dat ons omsingelde en niet liet vertrekken. De sfeer werd opgefokt, er werd geduwd en getrokken. Na een paar minuten slingerde J.J. zijn plank richting het peloton, dat in slagorde stond opgesteld. De Playmobil-mannetjes van de ME dragen zo'n wit dopje op hun bol, dus die blijven wel staan, maar de plank van J.J. raakte uitgerekend de enige platte pet van het hele zootje, die achter het kordon in zijn walkietalkie stond te ouwehoeren. Het luchtruim hield hij niet in de gaten. Hij kreeg de plank vol op zijn kanis en zakte als een pudding in elkaar. Hij moest door zijn collega's worden weggedragen.

Niemand had gezien dat J.J. de gooier was, maar we hoorden wel tot het groepje van vijftien tot twintig man dat werd opgepakt. Natuurlijk zeiden we allemaal dat we van niks wisten, maar in de stilte van zijn cel greep de angst J.J. bij de keel. Ik zat een deurtje verderop en had er geen weet van, maar hij zat helemaal in zijn eentje door te draaien. Hij was als de dood dat zijn ouders zouden worden ingelicht en nog banger dat hij die smeris vermoord had. Tegen de ochtend was hij daar heilig van overtuigd. Slapen zat er toch al niet in, omdat een van de gearresteerde Ajacieden de hele nacht onvermoeibaar

Ajax-liederen in zijn cel zat te schreeuwen. Toen hij eindelijk zijn muil hield, was het ochtend en mochten we naar huis. We werden door de politie op de trein naar Amsterdam gezet. J.J. zag eruit als een lijk.

Dat was vóór de tijd van de stadionverboden. Snelrecht werd godzijdank nog nauwelijks toegepast. Tegenwoordig zouden we voor zoiets op zijn minst een stadionverbod aan onze reet hebben gehad. Dat zou lullig zijn geweest, want hooligans zijn we niet. Toen niet en nu niet. We waren sukkeltjes van zestien. Meelopertjes, op zoek naar een beetje opwinding. Het is ronduit ongehooflijk waar je in die dagen mee wegkwam: de wedstrijd missen was zo ongeveer het ergste wat je kon overkomen.

Mijn ouwelui hebben nooit iets te horen gekregen, het ontbijt op het politiebureau was best binnen te houden (al was de koffie een tikje aan de slappe kant) en de agent die ons een lift gaf naar het station van Enschede wenste ons nog heel vriendelijk een goede reis naar Amsterdam toe. Ik had mijn grote bek inmiddels weer terug en vroeg of we ons treinkaartje nog mochten declareren. Daar kon de smeris wel om lachen.

* * *

Neus komt aanlopen met vier verse bekers bier. Van plastic, want glas is in en rond de ArenA op wedstrijddagen verboden. Hij vloekt hartgrondig als hij de bekers voor ons neerzet op het aluminium tafelblad. 'Het wordt steeds gekker hiero,' moppert hij. 'Vijf euro voor zo'n plastic kutbeker met meer schuim dan bier. Ik liep me net af te vragen: waarom zitten we eigenlijk niet vaker in deze tent? Nu weet ik het weer.'

We zitten alleen helemaal aan het begin van het seizoen weleens bij SoccerWorld, misschien wel omdat je na de zomerstop onbewust tegen het stadion aan wilt

kruipen en zo dicht mogelijk bij je cluppie wilt zijn. Maar eigenlijk is het een tent voor patzers en toeristen, die bereid zijn om geld neer te tellen voor een rondleiding door de betonnen ingewanden van de vliegende schotel waarin Ajax zijn thuiswedstrijden speelt. Als je onder de indruk bent van gesigneerde voetbalshirtjes en andere flauwekulparafernalía, dan is SoccerWorld best aan te bevelen. Als je er geen bezwaar tegen hebt om je scheel te betalen voor een vieze hamburger uit een diepvriespak van de supermarkt, alleen maar omdat zo'n ding hier een Frank de Boer Burger heet, dan zul je het er beslist naar je zin hebben.

De rest van het seizoen kiezen we andere kroegen voor onze indrinksessies. Op dagen van grote Europese wedstrijden gaan we naar het Rembrandtplein, omdat het daar van oudsher levendig is voor aanvang van belangrijke duels. Dan staan de cafés vol Ajacieden en voel je een prettige, uitgelaten wedstrijdspanning op het plein. Voor gewone thuiswedstrijden in de competitie nuttigen we onze B&B (*beer & breakfast*) vrijwel altijd bij 't Loosje op de Nieuwmarkt. Wanneer we vroeg bij de ArenA zijn, halen we er nog eentje bij het Grolsch Cine Café, naast de golfplaten filmkeet van Pathé met die lichtgevende showtrap die je probeert wijs te maken dat de Bijlmer een soort Nederlands Hollywood is. Geen geweldige tent, dat Cine Café, maar er werken tenminste een paar lekkere wijven. Bovendien ligt het op de wandelroute van station Bijlmer naar de toegangspoorten van Zuid H, de onderste ring tribunes achter het doel aan de Bijlmerzijde. Het is alweer een jaar of negen onze thuisbasis op zondagmiddag.

Vak 127, halverwege, een stukje rechts van de trap, dat zijn zo ongeveer de coördinaten van de plaats waar we elke twee weken doen wat we altijd hebben gedaan en altijd zullen blijven doen: samen kijken naar Ajax, de club

die we zo hardvochtig kunnen haten, maar die we nooit, absoluut nooit in de steek zullen laten. De sfeer op vak 127 is al een stuk levendiger dan in de eerste jaren na de verhuizing van Ajax naar de Amsterdam ArenA, maar de heimwee naar De Meer is als een fijn laagje stof neergeslagen in de ziel van elke Ajax-supporter: een klein zuchtje wind is al voldoende om het te doen opstuiven. Een Ajacied went nooit aan het lelijke nieuwbouwwijkje dat op de plaats van het oude stadion in de Watergraafsmeer is neergekwakt. Elke keer als ik er voorbij fiets, denk ik weer: dit deugt niet, hier hadden ze af moeten blijven. De Meer was een menselijk stadion. Lekker afgeragd, met ontelbare gebreken. SoccerWorld zou er, in al zijn kreukloze onberispelijkheid, volkomen hebben misstaan.

‘Ben je alweer aan het werk, Neus?’ informeer ik.

Hij schudt kort zijn hoofd en klokt het laatste bodempje bier uit zijn beker achterover.

‘Ik ben ermee gekapt,’ zegt hij, terwijl hij het schuim van zijn lippen veegt en er een ingehouden boer uit zijn keel opstijgt.

‘Gekapt? Alwéér?’ vraagt Meijer.

‘Als je werk niet afwisselend is, dan moet je voor de afwisseling vaak van baan veranderen, zeg ik altijd maar.’

Ziedaar: een typische Neus-wijsheid: kort door de bocht, maar altijd helder. Wat veel anderen alleen maar denken, dóet Neus. Met een achteloze vanzelfsprekendheid waar je alleen maar jaloers op kunt zijn. Neus leeft zonder agenda, zonder horloge en zonder theorie. Hij heeft nooit lang hetzelfde baantje, nooit lang hetzelfde meisje en nooit genoeg geld. Altijd praktische problemen, maar nooit echte zorgen. Hij werkte op de postkamer van Delta Lloyd, bij het Amstelstation, en daarvoor in de keuken van de studentenmensa Atrium, bij de Oudemanshuispoort.

‘Heb je al wat nieuws gevonden?’

‘Tracks,’ boert hij. ‘Je weet wel: die groene cd-zaak op Schiphol, in de hoek van de grote hal, als je om de Déli-france heen loopt. Ik ben er binnengekomen via een ex-collega van me, die daar ook aan de slag is gegaan. Ik begin op 1 september.’

‘Verdient het een beetje?’

‘Nee, natuurlijk verdient het niet. Kut met peren. Maar wel een klein stukje beter dan Delta Lloyd. Dat is ook een van de redenen dat ik daar gekapt ben, snap je.’

In De Meer stond Neus bij J.J. en mij op vak G, meestal een metertje of twee achter ons. We kenden elkaars koppen al jaren en groetten elkaar als we elkaar tegenkwamen, maar raakten voor het eerst echt aan de praat in 1993, in de trein naar De Kuip, op weg naar de bekerfinale tegen Heerenveen. We hebben ons een beroerte gelachen die dag en zijn nooit meer van hem afgekomen. Ruim anderhalf jaar later drukte hij me na een wedstrijd zijn seizoenkaart in de hand met de mededeling dat hij het weekend daarop niet naar Ajax – Utrecht kon. We moesten maar iemand anders meevragen, die dan met zijn seizoenkaart naar binnen kon. M.G. Post, las ik op de achterkant van het plastic pasje, me plotseling realiserend dat hij in het telefoonboek vast niet onder de N van Neus stond. Ik had er nog nooit bij stilgestaan.

‘M.G. Post?’

‘Martinus Gerardus,’ zei hij, kennelijk totaal niet verast en al helemaal niet beledigd door het feit dat ik na bijna twee jaar eindelijk eens naar zijn echte naam informeerde. ‘Maarten. Roomse ouders, hè. Vandaar dat ik zo’n schijnheilige teringlijer ben geworden.’

Als het uitzonderlijke geval zich voordoet dat Neus je verjaardag onthoudt, drukt hij je, zodra hij de drempel over stapt, een verfrommeld bankbiljet in de hand, bij wijze van cadeau: ‘Gefeliciteerd, ouwe. Koop er maar

iets moois voor. Het bier staat op het balkon, neem ik aan?’

Ik kan me niet herinneren dat Neus me ooit iets ver- weten heeft. Rancune is hem volkomen vreemd. Je wordt alleen weleens moe van hem. Het heeft lang ge- duurd voor ik hem aan zijn verstand had gebracht dat mijn vriendin Sasja het niet zo heel geslaagd vindt als hij midden in de nacht plotseling voor de deur staat of op- belt om te vragen of ik nog even naar de San Francisco op de Zeedijk kom.

‘Zullen we maar eens die kant op gaan?’ vraagt Meijer na een vlugge blik op zijn horloge.

‘Goed plan,’ zeg ik. Als mijn lege bierbeker niet van slap plastic was geweest, zou hij een klap hebben gege- ven op het glanzende, metalen tafelblad. We lopen om het stadion heen, tegen de wijzers van de klok in, de tra- liewanden van de parkeergarage onder de Amsterdam ArenA aan onze linkerzijde. De rijen voor het entreege- bouw van Zuid H zijn al opgelost. We zijn aan de late kant. Het is bijna kwart over negen als ik mijn toegangs- kaart in de gleuf van de scanautomaat steek, groen licht krijg, een elektronisch piepje hoor en door het draaihek stap.

‘Geen bekers mee naar binnen,’ zegt de steward, die achter het draaihek op me wacht. Hij trommelt met zijn vlakke hand op de grote, groene afvalcontainer die naast hem staat. ‘Die mogen hier effe in.’

‘Ja zeg, stel je voor,’ schampert J.J., terwijl hij zijn ar- men spreidt en de veiligheidsmedewerker zijn rug toe- keert om zich te laten fouilleren. Hij gooit zijn lege be- ker met een boogje in de afvalbak. ‘Stel je voor dat iedereen zomaar een slap, leeg plastic bekertje mee- neemt naar een vriendschappelijk potje voetbal in een halfleeg stadion. Dat zou me een mooie boel worden.’

De beveiligingsman zwijgt. Hij heeft goed opgelet tij- dens zijn cursus conflictbeheersing.

Eigenlijk haten we het Amsterdam Tournament. Het is bloedirritant om te zien hoe de propagandamachine van Ajax krampachtig probeert om het vriendschappelijke toernooitje een soort officiële status te geven en de cup die op het spel staat tot een echte prijs te promoveren. Dat zal wel zijn om ons, supporters, de beroerde prestaties van Ajax in échte Europese wedstrijden en de prijs van de kaarten te doen vergeten. Die is namelijk crimineel hoog voor een paar miezerige trainingspotjes tussen internationale clubs die nog uit lopen te buiken na hun zomervakantie en nog volop in hun voorbereiding op het nieuwe seizoen zitten.

Toch koop je elk jaar maar weer als een mak schaap je kaarten en kijk je onwillekeurig uit naar de eerste twee Ajax-wedstrijden van het nieuwe seizoen in het eigen stadion. Het toernooi betekent voor Ajax de afsluiting van de voorbereiding – en daarmee tevens het startschot voor het echte werk.

‘Verkoop je echt bier of nepbier vanavond?’ vraagt Neus aan het jongetje van het cateringloket, pal naast de opgang van vak 127. Dat weet je inderdaad nooit: tijdens risicowedstrijden wordt alleen alcoholvrij bier verkocht en tijdens sommige andere van dat waterige evenementenbier met twee procent alcohol. Neus vist twee ArenA Cards van vorig seizoen uit zijn verfromfaaide portemonnee en steekt ze kort in de gleuf van de betaalauto-maat om te kijken hoeveel tegoed er nog op staat. Net genoeg.

‘Écht bier,’ zegt de puistige scholier achter de toonbank. Hij is zichtbaar blij dat hij goed nieuws kan melden.

‘Kut. Laat dan maar zitten.’

Het jongetje staart hem verbouwereerd aan.

‘Geintje natuurlijk. Doe maar vier grote.’

De cateringpuber draait zich blozend om, pakt vier

plastic bekertjes van de stapel en begint te tappen.

‘Wel een beetje doorzuipen graag,’ zegt Neus, terwijl hij ons een voor een een beker bier aanreikt. ‘Het is per slot van rekening vrijdagavond. Schaadt het niet, dan baat het ook niet, zeg ik altijd maar.’

Op de omloop onder de tribune van Zuid H loopt inmiddels niemand meer. De patrouillerende stewards, in hun fluorescerende, gele jasjes, staan in een groepje over hun zomervakantie te keuvelen. Als we voorbijlopen, schudden we de handen van een paar stewards die we kennen.

‘Zo. Zijn jullie er weer, mannen? Goeie vakantie gehad?’

We stappen de grijze, betonnen traptreden richting de tribune op. Wat is het heerlijk je weer te zien, vak 127. De wedstrijd is al begonnen als we het halflege stadion rondkijken, onwillekeurig controlerend of alles nog is zoals het was. Wat ziet het gras er toch altijd weer prachtig, helder groen uit onder het felle kunstlicht. Het oerlelijke waaierpatroon van blauwe, rode, oranje en groene klapstoeltjes op de tribunes is goed zichtbaar, omdat er vanavond niet genoeg publiek is om het te bedekken. Mijn ogen glijden langs de rode letters op de balustrade van de vrijwel lege tweede ring: AMSTERDAMSCHER FOOTBALL CLUB AJAX SINDS 18 MAART 1900.

‘Hè, godverdomme, wat lekker,’ zucht J.J. Ik zie hoe hij diep ademhaalt en genietend het vak rondkijkt. We zien nauwelijks bekende gezichten op de halfvolle tribune. Veel vaste bewoners van vak 127 zijn nog op vakantie of boycotten het Amsterdam Tournament vanwege de toegangsprijzen. De wedstrijden worden toch live uitgezonden op SBS6. Dat biedt leden van de supportersvereniging en ander volk dat normaal gesproken nooit naar het stadion gaat de kans om eens kaartjes voor Zuid H te kopen, het vak waarvan ze weten dat de fanatieke aan-

hang er staat. Alsof wij ons op een avond als deze gaan lopen opwinden over Ajax – Panathinaikos. Net als voetballers beginnen supporters kalmpjes aan een nieuw seizoen, en sloven ze zich tijdens belangrijke wedstrijden net even iets harder uit dan tijdens onbelangrijke.

De papa's, mama's en kinderen op rij 11 staan netjes voor ons op als we voorbij schuifelen in de richting van de plek waar we meestal zo ongeveer staan. Vanavond gaan we er maar eens lekker bij zitten. Zoals iedereen.

'Lekker om er weer te zijn,' zegt Meijer, terwijl hij zich behaaglijk onderuit laat glijden op een klapstoeltje en zijn voeten ontspannen op de kunststof rugleuningen van de rij ervoor laat rusten. Hij kijkt richting het veld, maar niet naar het spel. Dat is nu niet het belangrijkste. Hij geniet van de kleine dingetjes: het groene gras, de helderwitte krijtlijnen, het doffe geluid van het trappen tegen de bal, het geroezemoes van het publiek.

Met Frank Meijer hebben we geen gedeeld verleden in De Meer. Toen we hem tegen het lijf liepen, speelde Ajax al lang en breed in de Amsterdam ArenA. Toch heeft niemand van ons zo'n lang Ajax-verleden als hij, en niet alleen omdat hij een paar jaar ouder is dan wij. Zijn vader was ooit administrateur bij De Meer. Meijer groeide zo ongeveer op in het stadion. Hij is stabiel en rustig, maar zijn Ajax-liefde zit diep. Veel dieper dan je op het eerste gezicht zou vermoeden.

We kwamen hem tegen in een oude taveerne in het stadje Banska Bystrica in Slowakije, op de dag dat Ajax daar in de eerste ronde van de UEFA cup tegen de plaatselijke trots Dukla speelde. J.J., Neus en ik stonden aan de toog godsliederlijk bezopen te worden van het onwaarschijnlijk goedkope bier. Meijer was helemaal alleen naar Slowakije gereisd en we hadden de indruk dat hij op zoek was naar nieuwe vrienden. Dat bleek inderdaad

zo te zijn. Vroeger ging hij met een groep maten naar Ajax, maar die haakten allemaal af. Een van hen ging dood en met de anderen liep het nog slechter af: vrouw, koters, geraniums, het bekende gezeik. Meijer bleef gaan. In zijn eentje. Iemand die in zijn uppie naar Slowakije karde, terwijl de thuiswedstrijd tegen Dukla al met 6-1 gewonnen was, moest minimaal zo gestoord van Ajax zijn als wij. We hadden meteen respect voor Meijer.

We zitten nog geen vijf minuten op vak 127 als J.J. op zijn schouder wordt getikt door een nogal bizarre verschijning: een model spijkerbroek uit de jaren tachtig, puntige cowboylaarzen, een krullend matje in de nek en een dun, vlassig snorretje op de bovenlip. Oost-Nederland, concludeer ik. Honderd procent zeker. Al snel bevestigt zijn zware accent mijn vermoeden: het is een tukker. Of een Achterhoeker of een Drent. In elk geval iemand uit het deel van Nederland dat we niet eens verdedigd hebben toen de moffen binnenvielen.

‘Sorry hoor,’ roept de man, terwijl hij naast J.J. gaat staan. Maar die hoort hem niet. De tukker heeft een irritant, halfhoog stemmetje. ‘Hallo? Sorry!’

J.J. kijkt vragend zijn kant op.

‘Zeg het eens, ouwe. Waar heb je spijt van?’

De tukker houdt zijn kaartje in zijn linkerhand. Met de wijsvinger van zijn vrije rechterhand tikt hij erop. Aan zijn pols bungelt een plastic tasje van de Ajax Fanshop. We hadden het kunnen weten: tijdens het Amsterdam Tournament barst het hier van de boeren, die de ongeschreven huisregels van dit vak niet kennen. Deze sleutelhanger denkt dat hij op dit vak de stoel kan opeisen die officieel de zijne is, met zijn kaartje als bewijsmateriaal. Zelfs formeel heeft hij ongelijk: het Ajax-bestuur wees vak 127 jaren geleden al aan als een zone van het stadion waar ‘vrij zitten en staan’ de gedoogregel is.

‘Dit is mijn stoel,’ zegt de tukker. Hij laat J.J. zijn kaartje zien.